

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 83 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A német-bolgár csapatok elfoglalták Konstanztát

Mackensen hadseregének balszárnya Csernavodához közeledik — 560 oláh fogoly Predeálnál — A Narajowka nyugati partját teljesen megtisztítottuk az oroszoktól — Tüzérharcok az Isonzo-vonalon — A német csapatok a Sommenál visszaverték az angol-francia támadásokat

„Konstanztát éppen nyolc héttel a román hadüzenet után német és bolgár csapatok elfoglalták.” A német nagy vezérkar mai jelentése ezekkel a szavakkal adja hírül a Mackensen tábornagy vezérlete alatt álló szövetséges haderő dobrudsai diadalmenetének legujabb állomását. Konstanza, a nagy román hadi kikötő, a Dunától a Fekete-tengerig haladó fő-vasutvonal keleti végpontja szövetségeseink kezére jutott s a győztesek messze a városon túlra nyomultak előre, nyomon követve a megvert ellenséget, amelynek üldözése közben a bolgár lovaság már a Konstanztától 16 kilométernyire északra fekvő *Izmailpepe* is bevonult. A négy nappal ezelőtt megkezdődött új dobrudsai csata Konstanza elfoglalásával nem nyert befejezést. Az oláh-orosz haderő, amelyet a német-bolgár-török csapatok ellenállhatatlan támadása még esütőtökön kivetett a *Trajan-sáncokból*, a *Csernavoda* — *Medsidje* — *Konstanza* vonalon mindenütt hátrálásra kényszerült és nyilvánvaló, hogy rövid időn belül az egész vonalról kénytelen lesz visszavonulni. A német vezérkar mai jelentése semmi kétséget nem hagy fenn eziránt. A balszárnyon küzdő szövetségeseink immár megközelítették *Csernavodát*, tehát a rendkívüli fontosságú Duna-hídő, bármennyire is meg legyen erősítve, legföljebb ha napokig tarthatja magát.

Vasárnap, október 22-én mult nyolc hete, hogy Románia megüzente nekünk a háborút. — Augusztus 27-én, vasárnap este nyolc órakor nyújtotta át az oláh követ Bécsbe a hadüzenetet és ugyanabban a pillanatban törtek be erdélyi határainkon az oláh martalóc hadak. Nyolc hét elég volt arra, hogy a központi hatalmak és szövetségeseik halálos csapásokat mérjenek a hitszegő, áruló, rabló szomszédra. A könnyű erdélyi hódító ut után következett a fél-Dobrudsza elvesztése, a magyar határmegyékben két oláh hadsereg megsemmisítése, a harmadik oláh hadsereg megtizedelése, Erdély teljes főlzabadítása, a nyolcadik hét utolsó napján Konstanza elfoglalása, — csoda-e, ha a franciákat és az angolokat kétségbeejtő aggodalom szállja meg Románia sorsa iránt. Páris-

ban és Londonban mindaddig abban reménykedtek, hogy Oroszország segítsége meg fogja menteni Romániát az összeomlástól. Mackensen legujabb győzelmei ezt a reménységet is eloszlatták, hiszen a német-bolgár-török haderő Dobrudsában főleg az orosz segítő hadsereget verte meg. Oroszország nem képes megmenteni Romániát a katasztrófától.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcokról:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: A Predeál melletti harcokban 6 román tisztet és 555 főnyi legénységet elfogtunk.

A helyzet egészen véve változatlan.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Az általános helyzetben nincs változás.

A predeáli szorosban 560 románt, köztük 6 tisztet elfogtunk.

Mackensen vezértábornagy hadseregcsoportja: A szövetséges csapatok a zuhogó eső ellenére, a felázott talajban fáradhatatlan erélyvel nyomultak előre. Megtörték a Dobrudsában az ellenség elszigetelt ellenállási kísérleteit és messze túlhaladták a vasúti vonalat Muriatlartól keletre. Konstanztát éppen nyolc héttel a román hadüzenet után német és bolgár csapatok elfoglalták. A balszárnyon Csernavodához közeledünk.

Egy tengerészeti repülőgépiünk messze a visszahömpölygő ellenség mögött leszállott; elpusztított a szárazföldön 2 ellenséges repülőgépet és sértetlenül visszatért.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A bolgár jelentés

Szófia, október 23. A bolgár vezérkar jelenti október 23-án:

Román arcvonala: Dobrudsában a szövetséges csapatok folytatták az ellenség üldözését. 22-én délután 1 órakor bolgár lovaság bevonult Konstanzába. — Este elérték és megszállották jobbszárnyunk osztagai *Izmailpepe* falut (16 kilométernyire Konstanztától), balszárnyunk pedig *Idris-Ujus* és *Ujus-Mamuth* magaslatokat.

A Fekete-tenger partján az orosz hajórajt, amely tüzerességével beavatkozott a harcba, visszavertük. Északi irányban eltiint.

A török jelentés

Konstantinápoly, október 23. A török főhadiszállás jelenti a dobrudsai frontról:

Csapataink a szövetséges csapatokkal eredményesen folytatják az ellenségnek észak felé való üldözését.

Az elfoglalt Konstanza

Konstanza (Constanta, Konstanca, törökül Küsszandse) kikötőváros a Fekete-tenger nyugati partján, Dobrudsza tartomány fővárosa. A város a konstanza—csernavodai vasút mellett és a *Trajan-sáncok* keleti végén fekszik. Partja meredeken esik a tenger felé (1899). Lakosainak száma 13,000, akik kétharmadrészben románok. Van román székesegyháza, több temploma és mecsetje. Több állami hatóság és külföldi konzulátusok székhelye. Romániának legelőkelőbb, igen látogatott fürdőhelye, ahol európai híri, pazar fényvel berendezett játéktérmekek vannak. Élénk forgalmu új kikötőjét 50 millió korona költséggel építették és 1909. október hó 10-én avatták föl nagy ünnepséggel. A kikötő terjedelme 80 hektár, két nagy medencéje van,

URANIA

Kedd, Szerda, Csütörtök
október 24-25-26.

Amerikai aranyoszlop!

A királytigvis

(Jimmy Valentin)
bűnügyi rejtelmy
4 felvonásban.

Főszereplők:
Robert Warwick,
Amerika legkedveltebb
színésze.

John Hines,
a legjobb naturbursch.

Helén gyermekkei
vigjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete: 5 és
7 órakor rendes, 9 órakor
mészkellen emelt hely-
árrakkal.

APOLLO

Ma, kedden
Előadások 5, 7 és 9
órákor rendes hely-
árrakkal.

Fern Andra
a legdivatósabb film
primadonna szerepé-
sével

Göröngyös

Utakon

művész-dráma 5 felvo-
násban.
Csodás szépségű hatóság
drámai újdonosság.

**Ezenkívül kitűnő
kísérő műsor!**

amelynek 8 méter mély a vize. Hullámtörő gátjai 1377 és 1443 méter hosszúak. Rendszeres hajóforgalma volt Konstantinápoly, a Földközi- és Aegei-tenger kikötőivel, valamint Hamburggal. A kivitel főleg nyersterményekből (gabona, petroleum és állatok), a behozatal legnagyobb részét gyarmatárukból és ipari cikkekből (szövétt-áru, öntöttvas) állott, Konstanztát Konstantinápolylyal tengeralatti kábel köti össze, amelyet 1905. július 20-án adtak át a forgalomnak. A rómaiak idejében a város neve *Constantiana* volt. Közéleben feküdt *Tomí* (jelenleg *Anadolköj*), ahol Publius Ovidius Naso Kr. u. 8—17. években 9 esztendeig száműzetésben volt. 1854-ben a török és orosz seregek között nagy ütközet folyt le.

Az angolok és franciák aggódnak Románia sorsa miatt

Rotterdam, október 23. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Carson lord kérdést intézett a kormányhoz, hogy tekintettel az általános aggodalomra, mikor várhat a képviselőház tájékoztató nyilatkozatot a kormánytól Romániát illetően.

Bonmar Law azt válaszolta, hogy nem kívánatos most tájékoztatást kérni a tett katonai intézkedésekről. Mihelyt lehetséges, megadják a szükséges tájékoztatást.

Egy másik kérdésre, hogy nem késnek-e el ismét a segélynyújtással, a miniszter egyáltalán nem válaszolt.

Genf, október 23. A *Journal de Paris* a boulognei konferenciával kapcsolatban aggodalmát fejezi ki, vajjon a Romániának szánt segítség kellő időben eljut-e rendeltetési helyére.

Genf, október 23. A *Temps* katonai kritikus aggódik a Mackensen-féle offenzíva legközelebbi következményei miatt és reméli, hogy újabb orosz segítség az utolsó pillanatban változtatni fog a helyzeten. Nem kevésbé aggodalmas a Campulungu és Buzeu völgy fenyegetése, ahol a románok lehető támaszpont megjelölése nélkül visszavonulásban vannak.

Orosz szemrehányás a szövetségeseknek

Stockholm, október 23. A pétervári *Börsezeitung* foglalkozva a román helyzettel, arról nagy pesszimizmussal ír. — A cikkíró ezeket mondja: A szövetségesek tehermentesítő offenzívái nem igen használtak és Románia győzebb, mint valaha. A román hadseregnek, hogy a teljes megsemmisülést elkerülje, közvetlen segítségre van szüksége Falkenhaynnal szemben, ahol most valamennyi front hadműveleteinek sulypontja van. Ha a románokat itt visszavetjük, az ellenség az egész keleti frontot fölgöngyöltheti és ha az oroszokat megverik, a szövetségesek sem fognak sokra menni. A francia-angol offenzíva hatása az orosz arcvonalra igen jelentéktelen. Sikereik oly csekélyek, hogy a németeket még arra sem kényszerítik, hogy nagyobb csapatokat tartsanak ott.

Konstanza elfoglalása

Berlin, október 23. Konstanztát bolgár csapatok és egy német zászlóalj foglalták el. E csapatok tegnap vonultak be a városba. A megíngott román arcvonal keleti részén az üldözés javában folyik, azért nem lehet még áttekinteni a nagy zsákmányt.

Francia jelentés az oláhok erdélyi katasztrófájáról

Genf, október 23. A Havcs-ügynökség a következő felhivatalos táviratot közli Bukarestből:

Erdélyi visszavonulásunkat a tulerő okozta. Egyes csapattestünk hatszoros tulerővel is

szemben állottak. A háromszoros tulerő a minimum volt. Olyan hatalmas német erők léptek föl, hogy Románia egymaga képtelen volt velük szemben megállni, ezért orosz csapaterősítéseket kellett kérni.

A távirat további részében megerősíti azt a hírt, hogy a román király ismét átveszi a fővezérletet, a tulajdonképeni vezetés azonban orosz tábornokokra és Berthelot tábornokra van bízva.

Az oláhok rémtettei Dobruzsában

Konstantinápoly, október 23. Két muzulmán notabilitás, akik csodamódra megmenekültek Dobruzsából, leírják azokat a fölháborító rémtetteket, amelyeket a románok tutrakáni és dobricsi vereségük után a muzulmán lakosságon elkövettek. — A 34-ik román gyalogezred valamennyi muzulmán katonáját a legelső lövészárkokba vitték és előbb gépfegyverekkel fenyegették, azután a szó szoros értelmében felkoncolták őket. Dobricsban számos aggastyánt, asszonyt és gyermeket lemészároltak. A román parancsnok által a vereség után kiadott mérsárlási parancsot nem hajtották teljesen végre, azonban több muzulmán falu lakosságát megölték. Az oláhok kifosztották a gabonaraktárakat és elrabolták az igavonó állatokat, a kocsikat és a butorokat. A román kormány parancsára Konstanzából hét muzulmán előkelőséget, Medsidjéből hat muzulmán előkelőséget, köztük egy orvost, egy tanárt, a török alkonzult és fivérét, Tulceából pedig az összes hodzsákat és más előkelőségeket csendőri fedezet alatt Bukarestbe vitték és vagyonukat elkobozták. A konstanzai és medsidjei örmények különösen vadul viselkedtek. A román hadsereg számos muzulmán tisztjét és katonáját agyonlövészel kivégezték.

* * *

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A Narajowka nyugati partját, az ellenség által megszállva tartott utolsó kis terület elfoglalásával, teljesen megtisztítottuk az ellenségtől.

Az arcvonal többi részein a helyenkint élénk tüzéségi tüzelésen kívül nem volt esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Lucktól nyugatra időnkint megélnkülő tüzeléstől és az oroszoknak a Narajowka nyugati partjáról most történt elűzésétől eltekintve, lényeges esemény nem történt.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Oroszországban féltik Bukovinát

Basel, október 23. A *Basler Nachrichten* jelenti Pétervárról: A *Ruskoje Slovo* jelenti Brussilow főhadiszállásáról, hogy az ellenség ismét Bukovinát veszélyeztetni nagy seregeivel,

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A cs. és kir. csapatoknál semmi újság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedoniai arcvonal: Az ellenséget a Cserna-könyökben német és bolgár csapatok támadása védekezésre szorította.

A Vardartól keletre a német állások ellen intézett éjjeli előretörés megghiusult.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

A bolgár jelentés

Szofia, október 23. A bolgár vezérkar jelenti október 23-án:

Macedon front: A Cserna hajlásánál a harcok még nem fejeződtek be. Csapataink német zászlóaljakkal megerősítve előrenyomultak Bród és Scldnica községek felé.

A többi arcvonalon kisebb csatározások.

A görög forradalmi hadsereg

Szaloniki, október 23. (Reuter.) A nemzeti hadsereg folytonos erősítéseket kap. Az athéni hadsereg 25 tisztje és 800 embere partra szállott, további 5000 ember pedig az osztrák Lloyd lefoglalt Marienbad gőzösének fedélzetén utban van. A nemzeti kormány 15,000 egyenruhát rendelt a szereszi hadosztály számára; a mozgósítottak családjai részére támogatást fizet. Jelentik, hogy a mozgósítás Chios, Samos, Mytilene és Kréta szigetén nagyon kielégítő eredményt ért el. A hatóságok remélik, hogy nem sokára három teljes hadosztályt állítanak föl.

A belga-francia harctér

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadseregcsoportja: A hatalmas tüzéségi harc tegnap a Somme északi partján nem csökkenő erővel folyt tovább. Az angolok Le Sars és Les Boeufs között, a franciák pedig, csatlakozva Rancourtig, délutántól egészen késő éjszakáig igen jelentékeny erőkkel támadtak. — Vitéz gyalogságunk a tüzéségtől és a repülőktől kitünően támogatva, összelőtt állásaiban véresen visszaverte az összes támadásokat. — Csak Sailliytól északnyugatra nyomultak be a franciák éjjeli támadásuk alkalmával legelől levő vonalunk egy keskeny árokmaradványába. A Sommetól délre az Ambros-erdő északi részében, Chaulnestől északra, délelőtti előretörésünk sikerült. Ott ma éjjel parancsra védővonalunkat az ellenség beavatkozása nélkül az erdőrésztől keletre előkészített állásba hoztuk.

A trónörökös hadseregcsoportja: Az Argonneok és a Woevre között a tüzéségi tűz élénk volt.

A tengerparthoz közel, továbbá a Somme- és a Maas-területen igen élénk volt a repülőtevékenység. Légi támadásban és védő-

tiizelésiünkkel 22 ellenséges repülő* lelőttünk. 11 ellenséges repülőgép vonalaink mögött hever. Bölke százados légi harcban 37-ik és 38-ik, Frankl hadnagy pedig 14-ik ellenfelét győzte le.

Az ellenség repülői Metzre és lotharingiai helységekre bombákat hajítottak. Katonai kárt nem okoztak ugyan, azonban öt polgári egyén meghalt, heten pedig a bombákból kiáradó mérges gázok belélegzése következtében megbetegedtek.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

Német repülő-támadás a Themze torkolata ellen

Berlin, október 23. A Wolff-ügynökség jelenti:

Október 22-ikének reggelén ellenséges vízi repülőek megtámadták kelet-frieslandi szigeteinket.

Október 22-én délután egyik vízi repülőnk sikeresen bombázta a Themse torkolatánál levő Sheerness pályaudvarát és dokk-be rendezését.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Rotterdam, október 23. Hivatalos angol jelentés.

22-én délután ellenséges repülőgép nagy magasságban Sheerness fölé repült és 4 bombát dobott le, 3 a kikötőre, 1 a pályaudvar közelében csett le. Csekély anyagi kár volt. Halálesetről eddig nem érkezett jelentés.

Vilmos császár a kancellárnál

Berlin, október 23. A Wolff-ügynökség jelenti: A császár ma délelőtt fél 11 órakor a kancellár palotájába érkezett, ahol fogadta Bethmann-Hollweg hosszos jelentését és csak egynegyed kettőkor távozott.

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

A tenger melléki arcvonalon az olasz tiizérségi tiiz hevesége tegnap ismét fokozódott.

Tirolban és Karinthiában a harci tevékenység csekély volt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye, Budapest, IV., Váci-utca 38.

— Az áthelyezési kérvények beadása. A honvédelmi miniszter ma rendeletet küldött Debrecen város tanácsához és Pákozdy Sándor alispánhoz a katonák áthelyezésére vonatkozó kérvények dolgában. A miniszter a rendeletben a következőket mondja: A hadrakelt sereg kötelékében levő hadseregparancsnoksághoz újabban tömegesen érkeznek a hadrakelt sereghöz, a hadtápkörletben beosztott légénységi állományú egyének hozzátartozói által közvetlenül benyújtott oly irányú kérvények, melyekben az illetőknek a mögöttes országrészben való beosztásuk, illetve áthelyezésük iránt folyamodnak. Nyilvánvaló, hogy oly esetekben, mikor a család fő, fi, testvér, stb. a családi tűzhely közelében teljesíti tényleges szolgálatát, hozzátartozóinak megélhetési lehetőségét az által, hogy gazdaság, üzlet, stb. vezetésébe irányítólag befolyhat, lényegesen megkönnyíti, azonban szem előtt tartva azt, hogy ez a körülmény majdnem

mindenkinél fennáll, viszont jelen viszonyok között elsősorban a katonai szempontok vétetnek figyelembe, hasonló kérelmeknek csak egyes kiváló méltánylást érdemlő s hatóságilag igazolt esetekben való teljesítését engedjük meg. Tehát az áthelyezést célzó kérvényeket sohasem a hadseregparancsnoksághoz, hanem csak igen fontos esetekben és hatóságilag igazolva, a honvédelmi miniszterhez kell fölterjeszteni.

Stürgkh gróf halála

A magyar kormány a temetésen

Mind nagyobb mértékben nyilatkozik meg a részvétel az osztrák miniszterelnök tragikus sorsa iránt.

Mint Bécsből táviratozzák, a király és a trónörökös ma részvétvívratot küldtek Stürgkh Ferdinánd gróinak.

Stürgkh Károly gróf miniszterelnök holnapi temetésén a királyt Lipót Szalvátor főherceg fogja képviselni.

Szófiából táviratozzák: Ferdinánd bolgár cár Tarnovszky gróf osztrák-magyar követ előtt fejezte ki részvétét a Stürgkh Károly gróf miniszterelnököt ért katasztrófa felett.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Tisza István gróf miniszterelnök, Teleszky János dr. pénzügyminiszter, Hazai Samu báró honvédelmi miniszter és Harkányi János báró kereskedelmi miniszter ma este Bécsbe utaztak, hogy Stürgkh Károly gróf holnapi temetésén részt vegyenek.

Bécsből táviratozzák: A rendőrség két polgári ruhás detektívje, akiknek az volt a feladatuk, hogy a miniszterelnököt folyton kísérik és a végzetes napon is egészen az étteremig kísérték, elmondták, hogy ők az étteremben is helyet akartak foglalni, de ezt a miniszterelnök megtiltotta nekik, sőt kiutasította az étterem előcsarnokából.

HIREK

***

— Hajdu Zsigmond halála. A debreceni református egyházat és a lelkészi kart mély gyász érte. Egyik régi, kipróbált kiváló tagja elköltözött az élők sorából: Hajdu Zsigmond református lelkész, nyugalmazott püspöki titkár szombaton este 9 órakor hirtelen elhalt. A halál váratlanul jött, mert a 62 éves férfi nem látszott meg az öreg kor gyöngesége. Hajdu Zsigmond halálával a tiszántúli egyházkerület is gyász érte. Hajdu Zsigmond közpályájának legnagyobb részét az egyházkerület püspökei mellett töltötte el. — Három püspöknek is titkára volt. Mint titkár működött Kiss Áron, majd Eröss Lajos dr., végül Baltazar Dezső dr. püspök mellett. A református egyházkerület közügyeiben az utóbbi évtizedek alatt tehát tevékeny részt vett. Pontos, lelkiismeretes, fáradhatatlan munkása volt az egyházkerületnek, amelyre az ő távozása veszteség volt. Halála széles körökben keltett mély és igaz részvétet, mert hosszú lelkészi és közpályájának ideje alatt sokak szeretetét és tiszteletét érdemelte ki.

Családjá a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

„Aluriottak mély fájdalommal jelentik, hogy a hien és igazán szerető jó apa, vő és áldott emlékü jó rokon: Hajdu Zsigmond református lelkész, nyugalmazott püspöki titkár, stb. fáradhatatlan munkás életének 62-ik évében 1916. október hó 21-én este 9 órakor hirtelen elhunyt. Kedves halottunk porrészei f. hó 24-én, kedden délelőtt fél 11 órakor fog a Magos-utca 18. és Domb-utca 17. sz. gyászaháztól a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességre rokonainkat és barátainkat szomorú szívvel meghívjuk. Debrecen, 1916. október 22. — Hajdu

László, özv. Szentpéteryne Hajdu Boriska, Hajdu Sándor (olasz fogoly) gyermekei, Hajdu Lászlóné szül. Rajczy Anna menyje, özv. Osváth Pálné anyósa. Valamint számos rokon nevében is.

— Uj vízvezetéki művezető. A vízvezetéki művekhez művezetővé Erdélyi Ferencet nevezte ki a polgármester. Az új művezető a tanács előtt ma tette le az esküt.

— Katonai istentisztelet Hajdudorogon. Hajdudorogi tudósítónk jelenti: Fülöp Ignác táborigazgató az állami iskola termében katonai istentiszteletet tartott, amelyen nemcsak nagyon sok katona, de polgári hallgatóság is igen szép számban jelent meg. A gyönyörű, magas szárnyalású hazafias szép beszéd rendkívül mély hatást tett a közönségre, amelynek soraiban sokan könyeztek. A hallgatóság ez alkalommal nagyobb pénzüsszeget adakozott az elesett katonák özvegyei és árvái javára.

— A gyermekmenhely gyászja. A következő sorokat küldték be nekünk: Mély megilletődéssel jelentjük, hogy Szini Aranka, az állami gyermekmenhelynek 8 éves át volt telepfelügyelőnöje, aki a gyermekvédelem érdekében fáradhatatlanul és lelkesen működött, hosszú és súlyos betegsége után e hó 22-én váratlanul elhunyt. Emlékét teljes elismerésünk mellett mindörökké megőrizzük. — Kossoromegyváltás címen az állami gyermekmenhely tisztviselői és alkalmazottai között megindított gyűjtésből kifolyólag özvegy édesanyjának, akinek a megboldogult egyetlen támasza volt és aki minden pénz nélkül maradt vissza — a mai napon 137 koronát átadtunk, megfelelő összegű temetési költség kiutalása iránt pedig a belügyminiszter urhoz sürgős felterjesztést tettünk. A megboldogult temetése f. hó 24-én, szerdán délután 4 órakor lesz a Bethlen-utca 44. számú gyászaházból. — Az állami gyermekmenhely igazgatósága.

— A szegényügyi bizottság ülése. Debrecen város szegényügyi bizottsága e hó 27-én pénteken délután tartja meg ülését, amelyen 16 újabb segélyezés és a téli segélyezések ügyét fogják tárgyalni. Szóba kerül ekkor a népkönyha megnyitására és az iskolás gyermekek részére kiadandó ebédjegyek ügye is.

— A jövő hóban megnyílik a városi könyvtár. Miután a városi könyvtár rendezése olyan stádiumban van, hogy a jövő évben már átadható lesz a használatnak, a városi tanács mai ülésén a könyvtár használatára vonatkozóan elfogadott egy 21 szakaszból álló szabályzatot.

— A papirhulladék bejelentése. A kormány rendelete értelmében megalakult Budapesten a Papirhulladék Bizottság, amelynek feladata a magyar ipar papirhulladékszükeletének biztosítása. A rendelet kötelezővé teszi a papirhulladék-készletek bejelentését mindazokra nézve, akik papirhulladékkal kereskednek, tekintet nélkül arra, hogy mekkora készletet tartanak birtokukban (őrizetükben), továbbá mindenkire másra, akinek birtokában (őrizetében) 10,000 kg.-nál több papirhulladék gyűl össze. A bejelentések a Papirhulladék Bizottsághoz (Budapest, V., Zrínyi-utca 1.) intézendők, még pedig az október hó 15-iki készletek külön bejelentési lap nélkül október hó 25-ig, azután pedig minden hónapban a hó első napján volt állapot szerint az illető hónap 8. napjáig a Papirhulladék Bizottságnál közvetlenül vagy a kereskedelmi és iparkamaránál beszerezhető nyomtatványokon. Aki készletét nem jelenti be, vagy nem megfelelően jelenti be, a rendelet értelmében hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzübüntetéssel büntethető.

— Egy szerencsétlen családért. Friedmann Jakabné és négy gyermeke (Szepességi-utca 23.) segélyezésére, akiknek nyomoráról írva, kérésüket tegnap közöltük, Jenev-Szabó Miklós tb. rendőrfőkapitány ma 10 koronát adományozott.

— A tengeri-bejelentések meghosszabbítása. A városi tanács különös tekintettel a termelők és fogyasztók érdekeire, a tengeri-bejelentések határidejét november hó 1-ig meghosszabbította, egyben a bejelentés pontos teljesítésére a közönséget nyomatékosan figyelmezteti.

— **A gazdasági munkások ellátása.** A Debreceni Gazdasági Egyesület már régebben azt kérte a földművelésügyi minisztertől, hogy az alkalmazott munkások, mint a napszámosok, szőlőmunkások, bejáró asszonyok részére is a gazdák házi szükségletének megállapításánál szintén vegyenek fel bizonyos termékszámot, miután a megnevezett munkások ellátása természetben történik. E kérésre azonban a földművelésügyi miniszter mindaddig nem válaszolt, miután azonban e kérdés elintézése igen fontos, a városi tanács külön fölterjesztéssel kéri most az ügy rendezését.

— **Az osztrák dohányárúkészletek.** Bécsből jelentik, hogy most már Ausztriában is nagyon gyéren juttat a dohányjövődék szivart, cigarettát és dohányt a tőzsdéknek, mert a készletek nem elegendők. Erre való tekintettel az osztrák pénzügyminisztérium utasította a tőzsdéket, hogy ezentúl a közönségnek csak darabonként adjon szivart és cigarettát, dobozonként sohasem. Egy körrendeletben a prágai pénzügyigazgatóság úgy intézkedik, hogy a dohánytőzsdékben egy-egy vásárló legfeljebb öt darab cigarettát vagy két darab szivart kaphat s ennél nagyobb mennyiséget a kávéházaknak, vendéglőknek és egyéb nyilvános helyiségek tulajdonosainak sem szabad kiszolgáltatni.

— **Maximálva lett** majdnem mindenféle nélkülözhetetlen cikk. Figyelemreméltó, hogy jó példával jár elől az országban kitűnő gyártmányairól elismert Goldstein Karolina-cég, mert a raktárán levő mellfűző, haskötő és egyenestartó gyártmányait a régi árban árusítja.

— **Egy polgármester gazdálkodása.** Lugos város polgársága már régtől fogva kritikusan tartja Baltesszku János dr. polgármester városi gazdasági politikáját. Mindenki tudja, hogy az alig három év óta működő polgármester a városi üzemeket oly nagy terjedelemben akarta fejleszteni, hogy előrelátható volt a kudarc. A polgármester a képviselőtestület előzetes megkérdezése és beleegyezése nélkül függő és nem függő kölcsönök egész sorát vette fel. A képviselőtestület egy tagja felhívta a városi adminisztratív állapotokra Medve Zoltán dr. krassó-szörényvármegyei főispán figyelmét. A főispán alapos vizsgálatot folytatott, de csak nagyobb méretű törvénybe ütköző önkényes eljárást, a közgyűlésnek legfontosabb kérdésekben való meg nem kérdezését konstata, azonban anyagi természetű visszaélést nem állapított meg s ezért a közgyűlés minden megjegyzés nélkül vette tudomásul a főispán leiratát, mely a legélesebben elítéli a városi ügykezelést és beerte azzal, hogy a tényállás megállapítására, a hanyagul vezetett városi könyvek és ügykezelés meg-

— **Barbárok,** izgató, szenzációs regény az orosz életről. 4 kor. 40 f. Hegedűs és Sándornál.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

SZINHAZ

MŰSOR:

KEDD: Réz ágy.

A Réz ágy. Szegény, ötlettelen, háborus szükségdarab, olyan „ez is jó, ha más nincs”, unalmas, hallatlanul unalmas bohózat, ahol még az is humor, hogy egy ur ruhában, cilianderben és esernyőben fekszik az ágyba, sőt hogy egészen oda legyünk a kacagástól, az ernyőt ki is nyitja. Sem a Heltai Jenő fordításába elhelyezett, tökéletesen kimerítő jassz szótár, mint szellemes csevegés, sem a szereplők teljes igyekezete nem tudott kiváltani egy igazi kacagást, vagy másként jelentkező sikert. Peidig igazán mindent elkövettek, sőt Retegyi Margit, Heltai, meg egy kis néger szobalányt meglepően jól megjátszott Solyom Janka még ennél is többet tettek. Az első felvonás berendezése a Vigszínházat megcsúszított szép volt, csak ne üljenek a szereplők, ha a Réz ágy-at még egyszer előadják, úgy egy nagy pamlag háta mögé, hogy senki sem láthatja őket.

„A királytigri” az Urániában a tegnapi bemutatón óriási sikert aratott, mint azt a budapesti lázas érdeklődés teljesen indokoltá teszi. Robert Warwick és a többi színész fenomenális játéka, az amerikai film ragyogó technikája felülmúlhat minden hasonló alkotást. — Meglepő epizódja a drámának az, hogy a híres newyorki fegyházat, a Sing-sing-et látjuk és annak belső életét szemlélhetjük. — Meg kell említeniünk, hogy a királytigri is sorozatos kép, mert még két folytatása lesz és ezért senki se mulassza el az első képet megnézni. Jegyelővétel reggel 9 órától.

Göröngyös utakon. Bájos és elragadó szép képek bizonyult az Apollo tegnapi bemutatóján színre került nagy dráma, a Göröngyös utakon, melyben a főszerepet Fern Andra játszotta lebilincselő művészetével. Kiváló finomságu és szivrelható jelenetekben bővelkedő ez a pompás filmujdonság, mely méltán szolgál rá a nagy érdeklődésre. Klasszis dolgában vetekezik a Csókos éjszakák című képpel. Ma az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődik.

Méltóságos rabasszony. Az Apollo legközelebbi bemutatója — szerdán és csütörtökön — a Méltóságos rabasszony. Sas Ede filmregénye lesz, melynek főszerepét Berky Lily és Odry Árpád játsszák.

Kardos László üzlete Kossuth-utca 9.

Ajánlja a nagy választékban érkezett következő árukat:

Szines és fehér barchentek, flanellek női ruhákra, női, férfi- és gyermek-fehérneműkre. Elsőrendű ágyszőnyegek, paplanok, matracok. Férfi és női téli alsóruhák, harisnyák. Továbbá női, férfi és gyermek kész fehérneműk, len- és pamutvásznak, asztalkészletek, ágyneműk, törülközők, törölköz, zsebkendők és sok más hasznos áru, minden kitűnő minőségben és jutányos áron. Intézetű fehérneműk készen, iskolás lányok és fiúk részére

Osztálysorsjegyek

a XXXVII. magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték I. osztályára kaphatók a

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banknál
Szent-Anna-utca 13. sz. a.

1/8 drb 1/4 drb 1/2 drb 1/1 drb

K 1.50 K 3.— K 6.— K 12.—

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

**Megérkeztek
az őszi divat újdonságai**

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

Tekintettel a folytonosan hallatszón az azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „Gyorsmosó” „Vegytisztító debreczeni” és „Csikós” elnevezések alatt 60—62% zsirsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézmosásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreczeni Gőzszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szócig havi 5 fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Dr. Révész Béla
ideg orvos
rendel 2—4-ig
Piac-utca 71.

Kézmunkás
és tanuló leányok felvétetnek. Goldstein Karolina, Miklós-u. 5.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg haszonbérbe kiadó:

Hajduszoboszlón 74 kat. hold földbirtok tanyával, Hajduböszörményben 190 kat. hold földbirtok tanyával, Halápon 12 hold kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Zalogeszközök, törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbház 3.

Magos-utca 13. számú ház

előnyös feltételek mellett eladó, vagy november hó 1-re kiadó.

Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztár titkárságánál.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogeszközöket) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Kishegyesi-ut
32. számú ház as udvar melletti 1066 négyszögöl pusztaföld eladó. Értekezni lehet Debreczenben, Csonka-utca 11.

Manikűr
vibrációs szépségápolás, ondulálás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona-Otthon mellett.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhatalunkban, Piac-utca 49.

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborus imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakelték egyaránt s egyenlőképen ajkaikra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjához emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborus imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtjük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a lelki kapcsolatot!

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai íge vezeti be s egy-egy énekkörrel fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8¹/₂ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vászonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykefével, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ara példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.